

Michael Fuller-Gee, sjefsarkitekt og byplanlegger i Arendal kommune:

Her er et kort oppsummering av min egne (og innlegg fra ordfører i Arendal) hovedpunkter:

Utvikling av et lavutslippsamfunn - hvor mennesker trives

Det grønne skiftet er i gang. Norge skal kutte klimagassutslippene med minimum 30% i løpet av 15 år.

Skal dette være mulig må bl.a. (de nyvalgte) departementer og kommunestyrene gjøre omfattende og radikale planvedtak om areal- og transportplanlegging.

På konferansen fikk vi presentert hvorfor Trondheim vant KMDs ”Attraktiv By” pris. De har gjort omfattende og radikale planvedtak om areal- og transportplanlegging ved å plasserer St. Olavs Hospital midt i byen.

- Regionbussenene i Trondheim har hatt en økning på 50% de to siste årene. Trondheim slår 12 byer på sykkel- og kollektivfelt.
- Sykehus i byen er miljø og helse i god kombinasjon, og det er med på å gjøre byen attraktiv.

Staten selv v/ bl.a Statsbygg og KMD skriver i rapporten Statlig lokalisering og god by- og stedsutvikling: gode eksempler at et av de viktigste kriteriene er sentral lokalisering av statens bygg. De ansatte vil bidra til å styrke sentrum, både med handel, kulturliv og gateliv.

Og ofte er kulturminner bevart. Lokalisering i eksisterende sentrum, gir mange fordeler i forhold til de nasjonale mål.

Sentral lokalisering.

- Redusere utslipp av klimagasser
- Bidra til et levende sentrum
- Bidra til godt miljø lokalt
- Bruke arealene effektivt
- Legge til rette for verdiskapning
- Bidra til kvalitet i utforming
- Bevare kulturmiljøer
- Sørgje for tilgjengelighet og brukbarhet for alle

Hvorfor er de offentlig – staten, fylkeskommune og kommunene - ikke lojale til sine egne retningslinjer når de plasserer store, trafikkgenererende virksomheter på steder som undergraver deres egne lokaliseringskriterier?

I de siste årene (og måneder) er store sykehus, videregående skoler, idrettsanlegg, politistasjoner og kontorer besluttet lagt til steder hvor det ikke finnes kollektivtilbud. På steder langt fra der folk bor og det er ikke mulig for at folk flest kan bruke gang- og sykkel til jobb eller besøk.

Dette på tross av massiv informasjon og faktagrunnlag som viser hva er fordeler og ulemper med de alternativ lokaliseringalternativer.

Noen eksempler:

”Der foreslått lokalisering av Sykehuset Østfold ikke er i tråd med retningslinjene eller nasjonale forventninger – dette gir grunnlag for innsigelse fra fylkesmannen, fylkeskommunen og Statens Vegvesen”. Bård Vegar Solhjell, miljøvernminister des. 2012

”Når det nye sykehuset skal plasseres på Ullandhaug forventer vi at det følger med penger til å transportere alle menneskene som skal jobbe der og besøke sykehuset. Det er helt nødvendig når man velger å legge sykehuset utenfor de etablerte traseene for kollektivtransport”. Fylkesordfører Rogaland Solveig E. Tengedal, januar 2016

På Agder i november 2015 har Arendal, Kristiansand, Grimstad kommunene, Fylkesmannen og Vest- Agder Fylke besluttet at Outlet senter bør ikke etableres ved IKEA langt fra kollektiv tilbud og der folk bo. ”Nabobyer fylkeskommune og Fylkesmannen meiner dette lokalisering vil svekkje bysentera”.

De nye politikere i Aust-Agder fylkeskommune derimot har gått inn for et massivt merkevare-outlet tilknyttet Ikea i Lillesand.

”Dette er et skoleeksempel på ignorering av bærekraftig areal- og transportplanlegging”. Svein Tveitdal, Agderposten 19.januar 2016

Mange utbyggere, politikere, fagfolk og innbyggere mener at - i det minste - burde staten følge egne statlige planretningslinjer for lokalisering.

Statsråd Sanner selv sier ”Vi trenger gode byer hvor folk trives. Dette er et svært viktig mål, og i regjeringen ønsker vi å løfte frem de som planlegger godt.

Da er det på tide at landets ledere vist ansvar og tok på alvor ordene som vegdirektør Terje Moe Gustavsen sier: ”Arealplanlegging er all transports mor - og er dermed det viktigste virkemiddelet (for utvikling av et lavslippsamfunn) på sikt. Derfor må det tas på alvor nå!”.